

L'home del cinema visita la cartellera

Toni Rocca

Abril fou de pluja, vent, una mica de soroll espectacular i els records encara, la resta, de la nit dels Oscars que sempre/sempre ens enlluerna i de vegades ens desconcerta. Ara, maig. Maig potent i fort, màgic i amb l'esplendor habitual del més excels i poderós per definició pròpia, emergeix lent i amb passió estesa per àmbits humans, àmbits geogràfics i fàcil de localitzar al mapa i als llibres. Temperatura relativament accessible, humitat controlada i algun despistat turista, revolt i nerviós, per carrers, places, platges i altres contrades que per un causal ara —i només ara— toca visitar al fil i l'esperit confeccionat allà, als seus llocs d'origen. L'home del cinema, solitari a la taula del cafè i amb un cafè a les mans i la cigarreta també, estàtic i previsible, amb la seguretat comprada a terminis al llarg de la seva vida —pobra vida, cal dir-ho— medita i reflexiona sobre tot això que configura el món del cinema en aquest precís moment al seu abast. Després de l'hivern, llarg i amb fred, convulsiu i temerós de Déu i de la terra, amb la vida a casa seva i la mort propera i familiar, es convoca així mateix i arriba a una profunda, gairebé teològica, d'existencial angoixa, conclusió; cal tornar al cine, cal visitar la cartellera, cal fer, d'un punyetera vegada, vida cinematogràfica, vida fílmica a l'interior de les obscures sales de projecció. Ho pensa, ho decideix i ho fa. Surt el carrer —i el carrer sovint ofereix perill— amb la idea clara i el desitjós de veure cinema. Si pot ser, és clar, bon cinema.

En primer lloc i impulsat per un estrany sentit de la preferència tria el darrer Almodóvar arribat a les nostres pantalles, *Los abrazos rotos*, esperada amb candeletes per uns —els fans imperfectes— i per altres —els enemics a matar que no poden veure el manxec ni en pintura. Tot plegat l'autor de *Todo sobre mi madre* sempre és una festa. Però en aquesta ocasió l'home decep. I la cinta, la festa, no assoleix la qualitat d'altres productes de la fàbrica. Brillantíssima posada en escena quasi/quasi minelliana a l'estil, per exemple, de *Mi desconfiada esposa*, excel·lent sentit de la narració, argument molt proper a la perfecció i llavors, la interpretació magnífica de tots els actors. Però a la cinta no s'hi detecta aquell esclat d'escalfor d'altres films amb la característica singular a la vegada plural marca almodovariana. Els passos següents el porta a *El lector*, dirigida amb notable perfecció i adequació a la història a contar pel britànic Bryan Hermann, l'inoblidable autor de l'inoblidable *Las horas*. Cinta deliberadament ombrívola que a través d'un possible/impossible estructuració amorosa/dramàtica de greus conseqüències per als dos principals protagonistes, estudia amb profunditat el sentit de la culpabilitat i el següent camí que porta sempre a l'expiació. Culpabilitat, sentit de la culpabilitat d'una banda de tot un poble, l'alemany, després de la gran catàstrofe de la Segona Guerra Mundial amb el rerefons de l'Holocaust als camps nazis de l'extermini, d'altra -tornam al terreny de la culpabilitat, fràgil,

El desafío: Frost contra Nixon

El lector

vidriós terreny llenegadís i perillós- l'angoixa, el drama de consciència d'un home que no sempre a la seva vida ha pogut ubicar-se a l'alçada de les circumstàncies. Culpables de tantes i tantes coses, el camí cap a l'expiació i el remordiment més agosarat està obert. *El lector*, una gran pel·lícula a revisar sempre i en qualsevol moment.

És hora política i de la política ara que es precipiten esdeveniments greus i de repercussió inevitable de forta pigada. És, doncs, el moment de veure *El desafío: Frost contra Nixon* notable aportació fílmica expertament realitzada per Ron Howard, ex-actor infantil de curt recorregut, director que, en un principi, no era la persona adequada, a vista d'altres films en què ha participat, com *Apolo-XIII*. Però llavors esclata la sorpresa. I esclata per la seva qualitat i interès. Aquella generació que va viure, anys setanta, de ple i en directe l'anomenat cas Watergate se sentiran especialment motivats per la cinta, pels records i l'emoció de dies de frenesí polític i periodístic de primera magnitud i altíssima tensió informativa. La cinta, inspirada en un fet real, ens conta la llarga entrevista televisiva d'un periodista amb l'ex-president dels Estats Units, Richard M. Nixon, ara retirat al

seu ranxo de Califòrnia, apartat de la política que es fa i es desfà a Washington. Queden llunyanes les turbulències i l'escàndol atmosfèric que costà la vida política a Nixon. És el moment, tal vegada, per poder refer-se, rehabilitar-se socialment i políticament davant de l'opinió pública. És el seu propòsit i el factor que li fa acceptar una entrevista per televisió i en directe. El periodista era el responsable d'un frívol programa de varietats. La sorpresa de Nixon arriba quan a dures penes no pot controlar una situació que el desborda per tots costats. La lluita, la batalla, entre periodista i entrevistador és inevitable. I es desencadena tota una sèrie de factors que arriben de forma directa a l'espectador. El duo interpretatiu està a l'altura de dos grans professionals, Frank Langella (Nixon) i Michael Sheen (el periodista) i ofereixen un agut, penetrant, d'alta qualificació, recital davant de la càmera.

Tranquil, satisfet, alliberat de qualsevol pes que afecti la seva consciència, l'home de cine, pren el darrer cafè de l'horabaixa i dona per clausurada la visita a les cartelleres. Torna a la pau, dolça pau, de la llar conjugal. O domèstica. Plou poc i sobre la línia de l'horitzó, l'estiu s'atansa. ■